

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1921.

V Ljubljani, dne 12. marca 1921.

Štev. 4.

23.

Pristojbinski namestek za osmo desetletje (1921—1930).

Naredba finančnega ministra z dne 31. decembra 1920., številka 14.064, o napovedi imovine, zavezane pristojbinskemu namestku, potem o odmeri in plačevanju te davščine, za osmo desetletje (od leta 1921. do vštetelega leta 1930.) v Sloveniji in Dalmaciji.

Uradni list z dne 10. febr. 1921, št. 14.

O napovedi imovine, zavezane pristojbinskemu namestku po zakonih z dne 9. februarja 1850. (drž. zak. št. 50) in z dne 13. decembra 1862. (drž. zak. št. 50) in z dne 13. decembra 1862. (drž. zak. št. 89), potem po dodatnih zakonskih določilih (predpisih) in o odmeri in plačevanju te davščine za osmo desetletje (od leta 1921. do vštetelega leta 1930.) ukazujem tako-le:

I. Predmet napovedi.

§ 1.

Kdor je zavezan pristojbinskemu namestku, napovej nekvarno določilom § 4. po stanju svoje imovine na dan 1. januarja 1921:

a) vse nepremičnine, ležeče v Sloveniji (brez Prekmurja) in Dalmaciji, in vso premično imovino, najsi je kjerkoli, ako ima zavezanec svoj sedež v teh pokrajinah;

b) sicer pa vse nepremičnine in premičnine, kar jih ima v Sloveniji (brez Prekmurja) in Dalmaciji. Ker velja ta naredba samo za Slovenijo (brez Prekmurja) in Dalmacijo, se bosta te pokrajini v naslednjem označevali kratko le: tuzemstvo.

Nepremično imovino je napovedati — ne glede na pravno kakovost posesti — z vsemi užitnimi pravicami vred, ki so spojene z njo, in ne glede na to, je li posest vpisana v javnih knjigah ali ne. Planinske kočje, lope, barake in druge zgradbe te vrste, zgrajene na zemljiščih, ki jih ima zavezanec samo v najemu ali zakupu, se smatrajo za premične.

§ 2.

Obveznost, napovedati imovino in plačevati pristojbinski namestek, velja v zmislu točke 1. tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862. ne samo glede imovine formalno konstituiranih pravnih oseb,

ampak tudi glede vsake druge premične in nepremične imovine, kadar ne pristoja določenim poedinem delež na imovinski osnovi.

Prav tako je v svrhu odmere pristojbinskega namestka napovedati nepremično imovino pridobitnih družb, navedenih v točki 2. tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862., katerih deležnikom pristoja delež na glavni osnovi skupne imovine, dalje nepremično imovino zadrug, društev in zavodov, ki spadajo pod zakona z dne 27. decembra 1880. (drž. zak. št. 1 iz leta 1881.) in z dne 15. aprila 1885. (drž. zak. št. 51), ne glede na civilno-pravno naravo teh združb in zavodov, kolikor posamezne nepremičnine niso v solasti članov (§ 361. o. d. z.).

Za dežele na imovinski osnovi združb ali glavni osnovi skupne imovine, o katerih govori tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862., je razumeti samo take deleže, ki jih sme posamezni član, dokler obstoji združba, prenesti na tretje osebe in ki so določeni v razmerju s celoto.

§ 3.

Kdor zahteva zakonito oprostitev od pristojbinskega namestka, predloži finančnemu oblastvu potrebna dokazila in izposluj od oblastva, da mu oprostitev pripozna.

Kdor je bil oproščen pristojbinskega namestka za sedmo desetletje, s tem še ni pridobil pravice do oprostitve tudi za osmo desetletje, temveč jo mora tudi v tem primeru izposlovati v zmislu prednjega odstavka.

Imovine, za katere se zahteva trajna oprostitev, je napovedati le toliko, kolikor je potrebno, da se zanesljivo ugotovi upravičenost zahtevane oprostitve.

Sestavne imovinske dele, za katere se obveznost, plačevati pristojbinski namestek, po opombi 3. k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862. še ni začela dne 1. januarja 1921., je napovedati za sedaj oblastvu, pristojnemu za odmero pristojbinskega namestka ter označiti čas, ko je država pridobila pravico do redne pristojbine od imovinske pridobitve. Ko pa nastopi obveznost, plačevati namestek, se mora ta imovina napovedati po predpisih in po stanju ob tem času.

Zavezanci, ki dne 1. januarja 1921. še ne obstoje celih 10 let, morajo za sedaj priobčiti oblastvu, pristojnemu za odmero pristojbinskega namestka, samo, kdaj so se ustanovili ali so nastali, svojo imovino pa morajo napovedati po predpisih šele ob poteku desetega leta svojega obstanka in po stanju tega časa.

§ 4.

V kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev se plačuje pristojbinski namestek izključno po predpisih, veljavnih samo za vsako posamezno, niže označeno [a) do c)] skupino teritorijev; ti predpisi pa so v bistvu sorodni.

Te skupine teritorijev so:

- a) Slovenija in Dalmacija,
- b) Prekmurje, Hrvatska, Slavonija z Medjimurjem, Banat, Bačka in Baranja;
- c) Bosna in Hercegovina.

Ker torej pristojbinski namestek ne obstoji v mejah bivših kraljevin Srbije in Črne gore, se bo ravnalo proti njim glede te davščine po istih načelih kakor proti inozemstvu.

V medsebojnih odnošajih med ozemlji, navedenimi pod a) do c), pa se ni ravnati po teh načelih, ampak po nastopnih predpisih:

Pristojbinski namestek od nepremične imovine se mora odmeriti v tisti pokrajini, kjer je nepremična imovina, od premične imovine pa na onem ozemlju, kjer ima zavezanec svoj sedež. Glede zavodov in društev, ki imajo svoj sedež v različnih pokrajinah, določa finančni minister, v kateri pokrajini naj se pristojbinski namestek odmeri in plača.

Finančni minister določa tudi merilo, po katerem je porazdeliti pristojbinski namestek na razne pokrajine. To velja tudi, če mora zavezanec, ki ima svoj sedež v inozemstvu, napovedati premično imovino, zavezano pristojbinskemu namestku, v raznih pokrajinah.

Finančni minister lahko izda primerne naredbe, ako nastanejo pri prometnih podjetjih, katerih obrt se razteza na več pokrajin, načelne izpremembe v organizaciji, posebno glede razdelitve imovinske uprave.

II. Osebe, ki so zavezane napovedi.

§ 5.

Imovino, zavezano pristojbinskemu namestku, morajo napovedati:

za cerkvene in posvetne ustanove, ne glede na njih namen, — njih upravniki;

za beneficije, kolikor niso inkorporirani kakšni komuniteti, za imovino nadškofij in škofij — uživalci in, ako so vakantne, — administratorji, provizorji (upravniki interkalarnih dohodkov);

za imovino inkorporiranih beneficijev — predstojnik komunitete, kateri je beneficij inkorporiran; za cerkve — upravitelji cerkvene imovine;

za stolne in zborne kapitule, proštije, opatije, samostane in druge cerkvene korporacije (konvente) — predstojniki;

za imovino nekatoliških verskih in bogoslužnih občin — njih zakoniti zastopniki;

za imovino bivših dežel (deželne fonde, domestikalne fonde, kolikor se bo — po dejanskih razmerah na dan 1. januarja 1921 ali v bodoče — sploh mogla smatrati za objekt pristojbinskega namestka, — organi, ki jih za to določi pristojno oblastvo;

za imovino občin (krajevnih občin, frakcij, okrajnih zastopov, skladnih občin itd.) in za druge imovine, ki imajo poseben namen in ki jih upravljajo občine, — občinski predstojniki (krajevni predstojniki itd.), pri čemer se je ozirati na formalnosti, ki so predpisane za izdajanje listin v imenu občine (sopodpis članov občinskega zastopa, odtisk občinskega pečata);

za zavode in društva, delniške družbe, za rudniška društva in rudniška podjetja, ustanovljena po § 137. in nasl. rudniškega zakona z dne 23. maja 1854 (drž. zak. št. 146), za družbo z omejeno zavezo in druge pridobitne družbe itd. — predsedniki, ravnatelji, poslovodje ali drugi pooblaščenci in zakoniti zastopniki.

III. Oblika napovedi.

§ 6.

Nepremično imovino, kateri se prišteva tudi stavbna pravica, je napovedati posebej po vzorcih A/1 in A/2, premično po vzorcu B, a pristojbinskemu namestku zavezane užitne pravice (n. pr. pravice lova, ribištva, mlinarstva, krčmarstva, sejmske pravice, pobiranja cestnine in brodnine itd.) po vzorcu C.

Sestavni imovinski deli, za katere obveznost, plačevati pristojbinski namestek, po opombi 3. k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862 še ni nastala z dnem 1. januarja 1921 (§ 3., četrti odstavek), naj se začasno naznanijo po posebnem vzorcu D, v katerem je navesti najprej nepremičnine po redu,

kakor so bile pridobljene, in potem premičnine po istem redu.

Te vzorce in njih vložne pole bo dala finančna uprava takoj natisniti ter jih vroči strankam proti povračilu nabavnih stroškov, označenih na vsakem vzorcu.

Imovina občin, beneficij, cerkvâ, ustanov se mora napovedati povsem ločeno od imovine samostojnih fondov, najsi je uprava teh samostojnih fondov v rokah prvoimenovanih.

Samo imovine mašnih in molitvenih ustanov se lahko izkažejo kumulativno, zgolj z označitvijo posameznih ustanov.

Družbe, društva in zavodi, ki morajo javno polagati račun, naj prilože napovedi tudi poslednji računski zaključek.

Vsaka napoved ali vsak imovinski seznamek se mora podpisati v pravnoobvezni formi in datirati z navedbo kraja in dne sestave.

§ 7.

Imovinski deli, za katere se zahteva oprostitev od pristojbinskega namestka za vse osmo desetletje, katere pa je treba prijaviti samo zato, da se zanesljivo ugotovi oprostitev (§ 3., odst. 1. in 3.), se morajo navesti v dotični napovedi, in sicer na koncu. Naslov, na katerega se opira oprostitev, je izkazati.

IV. Posebna določila o napovedi nepremičnin (napovedi po vzoreu A/1 in A/2).

§ 8.

Ako tvorijo nepremičnine z ozirom na vrsto uprave ali uživanja eden ali več kompleksov, kakor n. pr. enotno obdelovana kmetijska posestva ali tvornice s postranskimi poslopji, skladišči itd., je treba to v dotičnih napovedih jasno poudariti; zemljišča ali poslopja, ki spadajo skupaj, se morajo navesti zaporedoma in poleg vsakega izmed njih je pristaviti kratko pripombo, da se omogoči ugotovitev skupnosti.

§ 9.

Ako leže nepremičnine v različnih davčnih okrajih, se mora predložiti za vsak davčni okraj posebna napoved. Vsaka taka napoved se mora zaključiti posebej.

Te posebne napovedi se morajo opremiti na naslovnem listu z zaporednimi številkami. Posamezni zaključki se prenesejo v istem redu v posebno tabelo; za to se uporablja formular dotičnega vzorca napovedi, in nato se označi skupni rezultat.

Ta tabela, opremljena z napisom »Pregled«, naj se uporabi obenem kot ovojna pola za posamezne napovedi, razvrščene v aritmetičnem redu; datirati jo je in podpisati tako, kakor napovedi same (§ 6., zadnji odstavek).

Ako zavezanec (§ 5.) po svojem bivališču ne more dati morebiti potrebnih ustnih pojasnil o napovedi, mora v ta namen imenovati v kraju osebo, kateri so razmere znane, ter jo tudi pooblastiti, da po potrebi sklene dogovor z organi finančne uprave o podstavah za odmero pristojbine.

§ 10.

Zemljišča iste vrste kulture, ki spadajo k istemu kompleksu (§ 8.) in leže v istem davčnem okraju (§ 9.), naj se sicer navedejo s parcelnimi številkami, vendar pa zadošča, da se drugi podatki označijo samo sumarno.

§ 11.

V napovedih o nepremični imovini je treba napovedati tudi stvari, ki so same po sebi premične, pa se morajo kot pritikline nepremične imovine v pravnem smislu smatrati za nepremičnine (§ 293. o. d. z.); natanko jih je navesti v porazdelbi na strani 4. napovedi po vzorcih A/1 in A/2.

Kaj naj se smatra za pritikline nepremične imovine, se presoja po §§ 294. do 297. o. d. z.

Ako je glavna stvar zavezana pristojbinskemu namestku, velja ta zavezanost za njeno pritiklino tudi, ako še ni minilo 10 let, odkar je namenjena kot pritiklina.

§ 12.

Nepremičnine je treba napovedati z navadno vrednostjo (§§ 305. in 306. o. d. z.) po predpisu § 50. pristojbinskega zakona z dne 9. februarja 1850, in sicer z ozirom na kupne cene, ki so v dotičnem kraju običajne.

Ako ni takih kupnih cen za primerjanje, je treba napovedati poslopja in druge pritikline nepremičnin po sedanjih gradbenih, odnosno nabavnih stroških.

Nepremičnine, ki so bile iz kateregakoli vzroka, četudi pred daljšim časom, sodno cenjene, naj se napovedo z vrednostjo, ugotovljeno s poslednjo sodno cenitvijo, ako zoper višino te cenitve ni bistvenih pomislekov, bodi z ozirom na čas izvršene cenitve, bodi iz drugih razlogov.

Take pomisleke je treba izrečno navesti v napovedi.

Za nepremičnine, ki tvorijo gospodarski kompleks (§ 8.), se lahko napove povprečna vrednost, in sicer tudi, ako leže v različnih davčnih okrajih, kar pa nikogar ne oprasča dolžnosti, da ne bi moral navesti morebitnih sodnih cenitev.

Določila §§ 50. in 54. zakona z dne 9. februarja 1850 in § 6. naredbe z dne 19. marca 1853 (drž. zak. št. 53) o ugotovitvi vrednosti po dogovoru ali s posebno sodno cenitvijo, veljajo tudi za pristojbinski namestek.

§ 13.

Ako doseza napovedana vrednost pri čisto poljedelskih in gozdnih zemljiščih in poslopih — razen pri tistih zemljiščih, katerih vrednost se določa po njih uporabnosti za stavbišča in ki se morajo tudi oceniti kot taka — dalje pri stanovanjskih poslopih najmanj

- a) pri gozdih in vinogradih 250 kratni, njivah, travnikih in vrtih 180 kratni, pri vseh drugih zemljiščih 120 kratni znesek čistega katastralnega donosa;
- b) 100 kratni znesek hišnorazrednega davka poslednjih štirih tarifnih razredov, a 150 kratni znesek hišnorazrednega davka višjih tarifnih razredov;
- c) 35 kratni znesek popravljene kosmate (brutto) najemnine, zavezane hišnonajemninskemu davku, s prišteto vrednostjo morebitne začasne davčne prostosti,

sme napovednik začasno opustiti dokaze o pravi višini napovedanih vrednostnih števil, vendar pa mora na zahtevo finančnega oblastva predložiti dokaze in listine, ki jih oblastvo smatra za potrebne in jih podrobneje navede.

Za hišnorazredni davek v smislu odstavka b) se smatra letni znesek državnega davka (brez državnega pribitka), kakor ga je odmeriti za leto 1921 po predpisih finančnega zakona za leto 1920/1921.

Vrednost začasne oprostitve od hišnonajemninskega davka se izračuni po navodilu ministrske naredbe z dne 25. aprila 1900 (drž. zak. št. 80) na temelju 5% (petodstotne) obrestne mere in kakor če bi se plačeval ta davek vseletno.

§ 14.

Ako napovedo družbe, društva in zavodi, ki morajo javno polagati račune, za svoje nepremičnine manjšo vrednost, nego je izkazana v poslednjem računskem sklepu (§ 6., šesti odstavek), morajo to razliko v napovedi pojasniti.

Zlasti morajo železniška podjetja zadostno obrazložiti primernost, bodisi ločeno, bodisi pavšalno napovedane vrednosti nepremičnin, ako se izkažejo in ne napovedo glavnice, investirane v zemljiščih, zemeljskih delih in v prgi izvršenih objektih (mostovih, viaduktih, predorih itd.), v temeljnih in nadzemnih zgradbah in v vseh nepremičnih pritiklinah, kakršne so kolodvori, nakladališča in razkladališča, za železniški obrat potrebna poslopja na odhajališčih in prihajališčih, čuvajnice in nadzorovalnice z vsemi vdelanimi stroji in drugimi napravami, ki se morajo smatrati za nepremičnine, in z vsemi nepremičninami.

§ 15.

Od vrednosti nepremične imovine, zavezane pristojbinskemu namestku, se v svrhu odmere namestka

pasiva ne odbijajo (§ 56. prist. zak. z dne 9. februarja 1850).

§ 16.

Ako je treba napovedati vrednost nepremičnine, ki je ob času, merodajnem za odmero pristojbinskega namestka, obremenjena s stavbno pravico, veljajo za napoved in odmero pristojbinskega namestka predpisi ministrske naredbe z dne 20. junija 1912 (drž. zak. št. 122), ki naj se smiselno uporabljajo tudi za osmo desetletje.

V. Posebna določila o napovedi premične imovine (napovedni vzorec B).

§ 17.

Premična imovina se mora napovedati po stanju imovine na dan 1. januarja 1921.

Tudi določitev vrednosti se ravna po tem trenutku. Imovino je treba napovedati specificirano kakor pri zapuščinskem inventarju, in sicer tako, da se dá po tem presoditi prava višina onih vrednosti, ki jih je treba naznačiti po §§ 51. in 52. zakona z dne 9. februarja 1850 in § 8. zakona z dne 13. decembra 1862.

Pri tem se vzamejo namesto kurza dunajske borze kurzi belgrajske borze, a če teh ni, kurzi zagrebške borze, toda le, ako niso starejši nego tri mesece nazaj od dne, ki je merodajen za odmero pristojbinskega namestka.

Ako pa za dotične efekte ali tuje valute ni takih kurzov, se izkaže njih vrednost po povprečni tržni ceni.

Ako tudi to ni mogoče, je merodajna nominalna vrednost.

Ako pa nastane dvom o pravi vrednosti, lahko zahteva finančna uprava sodno cenitev v obeh poslednjih primerih, zavezanec pa samo v poslednjem primeru.

Glede glavnice, naloženih v zasebnih posojilih, javnih zadolžnicah in zasebnih vrednostnih papirjih, je natanko izpolniti v vseh razpredelih specifikacije na strani 2. in 3. napovednega vzorca B.

Z aktivnimi terjatvami in vrednostni papirji se morajo napovedati tudi dne 1. januarja 1921 že dospela, pa še ne izterjane obresti, nadalje tekoče obresti, ki naj se izračunijo do vštetelega dne 31. decembra 1920.

Blagajniško gotovino po stanju na dan 1. januarja 1921 je napovedati ne glede na to, čemu in v katero uporabo je namenjena.

Ako pa izvira ta gotovina iz podpor, ki se morajo po svoji namembi v kratkem zopet izdati, se ta gotovina ne smatra za imovino, zavezano pristojbinskemu namestku.

Pri beneficijah ni smatrati in ni napovedati za imovino beneficija one gotovine, ki pripada beneficijatu, prav tako ne obresti, ki mu pripadajo od glavnice beneficija.

Kolikor pa tekoče obresti, dospevajoče izza dne 1. januarja 1921, po ustanovi, statutih, po zakonu ali po dejanskem in dokazanem razmerju že takoj izpočetka niso določene za pomnožitev imovinske osnove pravne osebe, temveč za kritje tekočih stroškov, teh tekočih obresti in dotičnih tekočih stroškov ni vpoštevati pri odmeri pristojskega namestka.

To velja glede imovine cerkvâ, kolikor je njen donos potreben za kritje tekočih cerkvenih potrebščin ali za dotacijo dušnega pastirja, nadalje glede imovine ustanov, kolikor njih donosa ni kapitalizirati. Seveda pa se v teh primerih tudi pri dolgovih, ki se morajo po § 18. in nasl. odbiti od premične imovine, tekoče obresti ne smejo postavljati v račun.

§ 18.

Pristojbinski namestek od premične imovine se odmerja po čisti vrednosti, preostali po odbitku pasiv (§ 57. zakona z dne 9. februarja 1850, drž. zak. št. 50).

Napovedi o premični imovini se mora torej dodati izkaz o pasivnem stanju, kakršno je ob času napovedi, in naposled je izkazati ostanek imovine, zavezane pristojskemu namestku:

Ako pa pasiva zavezanca, ki ima svoj sedež v tuzemstvu, obenem obremenjajo njegovo nepremično imovino, ležečo v inozemstvu, se odbije od premične imovine samo tisti znesek pasiv, ki odpada sorazmerno v smislu predpisa § 57. zakona z dne 9. februarja 1850, na tuzemsko nepremično in celokupno premično imovino. Pasiv, ki obremenjajo samo nepremično imovino, ležečo v inozemstvu, torej od premične imovine ni odbijati.

Slično smejo zavezanci, ki imajo svoj sedež v inozemstvu, odbiti od svoje tuzemske premične imovine samo tisti del pasiv, ki odpada na njih tuzemsko premično in nepremično imovino.

Pri družbah, društvih in zavodih, ki morajo javno polagati račune, je zato merodajna za tuzemstvo sestavljena bilanca, ako ni nikakega pomisleka zoper njo.

Ako posamezne premične ali nepremične imovinske sestavine niso zavezane pristojskemu namestku, se ne jemlje v poštev oni del pasiv, ki odpada na te imovinske sestavine. To določilo pa ne velja, ako je pridobil zavezanec dotične imovinske sestavine s prenosom, zavezanim odstotni pristojsbini, v poslednjih desetih letih pred dnem 1. januarja 1921.

Odplačevanje pasiv tekom dobe, za katero je namestek odmerjen, ne vpliva na višino pristojsbine.

§ 19.

Z ozirom na § 105. patenta z dne 9. avgusta 1854 (drž. zak. št. 208) se smejo odbiti od aktivne imovine — da se izkaže čista premična imovina — samo dolgovi, t. j. samo oni zneski, do katerih so imele v merodajnem času tretje osebe terjatveno pravico, torej zneski, ki zmanjšujejo imovinsko osnovo.

Stroški, ki jih mora oseba, zavezana pristojskemu namestku, kot taka plačevati iz tekočih dohodkov na podstavi obveznosti, naložene po posebnem zakonu, naredbi ali po posebnem naslovu, se ne morejo šteti za dolg, ker zmanjšujejo samo višino dohodka, ne pa imovinske osnove.

Ko se določa vrednost ustanov (posebno mašnih), se ne odbijajo obveznosti, ki jih je izpolnjevati po ustanovi.

§ 20.

Za dolgove se zlasti ne smejo smatrati spodaj označene rezerve (čisti dobiček, obresti in premije), ki jih družbe, društva in zavodi v sklepnih računih običajno navajajo med pasivi. Zategadelj se ne odbijajo od premične imovine, zavezane pristojskemu namestku:

1. rezerve za kritje prihodnjih izgub, primanjkljajev ali izdatkov (redni in izredni rezervni skladi, posebne rezerve za posamezne poslovne stroke ali posamezne posle, posebne rezerve za kurzne izgube, nastale zaradi kurzni povišb iz razlike med nabavno ceno in aktualnimi kurzni cenami vrednostnih papirjev itd.; pri zavarovalnicah tudi garancijski skladi, ki presegajo predpisano premijsko rezervo in so določeni za kritje primanjkljajev, ki lahko nastopijo zaradi nepričakovanih dogodkov itd.);

2. čisti dobiček zadnjega leta;

3. obresti, plačane pred dnem 1. januarja 1921, a naprej za dobo po tem dnevu, četudi so ti zneski namenjeni v kritje obveznosti, ki nastanejo pozneje, kakor n. pr. obresti hipotekarnih terjatev, ki jih hipotekarni zavod izterjuje naprej in ki služijo za izplačilo pozneje plačljivih kuponov zastavnih pisem, med tem pa tvorijo imovino zavoda; nadalje obresti, označene v nekaterih sklepnih računih kot »tranzitorne« ali »anticipativne«;

4. naposled premije, naprej plačane zavarovalnicam, ako niso potrebne za ustanovitev premijske rezerve.

§ 21.

Glede premijskih rezerv vzajemnih družbenih preskrbovalnic (pokojninskih zavodov) in zavarovalnih družb velja to-le:

a) Zavodi in družbe, ki v svojem poslovanju po določilih ministrske naredbe z dne 5. marca 1896

(drž. zak. št. 31) uvrščajo v obratni račun (med izdatke) in v bilanco (med pasiva) po načelih § 28. navedene naredbe izračunjeno premijsko rezervo, namenjeno za kritje prihodnjih obveznosti proti zavarovancem (katera pa predstavlja vrednost pravic zavarovancev, nastalih iz vplačanih premij po stanju dne 1. januarja 1921), smejo odbiti to premijsko rezervo kot pasivum tudi v napovedi premične imovine v svrhu odmere pristojbinskega namestka.

- b) Pri tistih starejših družbenih pokojninskih zavodih, ki še niso urejeni po pravilniku, razglašeni z zgoraj imenovano ministrsko naredbo, se mora, da se ugotovi čista premična imovina, zavezana pristojbinskemu namestku, smatrati za pasivum založna glavnica, ki ustreza že nakanim pokojninam in preskrbninam (§ 16. zakona z dne 9. februarja 1850, drž. zak. št. 50).

Ako pa se na podstavi mnenja zavarovalnega tehnika, avtoriziranega po ministrski naredbi z dne 3. februarja 1895 (drž. zak. št. 23), izkaže znesek premijskih rezerv po načelih zavarovalne tehnike, se glede teh premijskih rezerv lahko ravna kakor pod lit. a).

- c) Tistim manjšim vzajemnim društvom, ki niso organizirana po načelih, navedenih pod a), ter se omejujejo samo na to, da nudijo svojim članom, ki vplačujejo v pravilih določene prispevke, zdravniško pomoč in postrežbo ob boleznih, da podeljujejo podpore ob začasnih ali dosmrtnih pridobitnih nesposobnostih ali prispevke k pogrebnim stroškom ter nimajo nobene osnovne glavnice, nadalje manjšim kmetijskim društvom za zavarovanje živine, zoper požar in točo, sme finančno oblastvo, pristojno za odmero pristojbinskega namestka, dovoliti, da se blagajniško stanje z dne 1. januarja 1921 smatra za premijski rezervni fond in da se potemtakem ne odmeri pristojbinski namestek od te premične imovine.

§ 22.

Pasiva, ki naj se vpoštevajo pri odmeri pristojbinskega namestka od premične imovine, se morajo izkazati finančnemu oblastvu praviloma na isti način in z istimi sredstvi kakor zapuščinski dolgovi.

Finančno oblastvo pa sme, skrbno uvaževaje razmere, dovoliti olajšave dokaza.

VI. Posebna določila o napovedi užitnih pravic (napoved po vzorcu C).

§ 23.

V napovedi po vzorcu C je vstaviti najprej one užitne pravice, ki se prištevajo nepremičninam (§ 298.

o. d. z.), potem tiste, ki se prištevajo premičninam. Za vsako teh vrst je napraviti poseben zaključek.

Ako pristojna zavezanec na lastnem zemljiškem posestvu (za kar je treba 200 oralov = 115 ha zakroženega posestva) lovska pravica, se mora ta pravica napovedati z vsem donosom kot nepremična imovina, sicer pa (če je zemljiško posestvo manjše), s tistim zneskom, ki od donosa lovske pravice sorazmerno odpada na zemljiško posestvo zavezančevu.

Ta napoved se seveda izvrši v obeh primerih samo, ako se te lovske pravice niso vpoštevale že tedaj, ko se je napovedala in ugotovila vrednost nepremičnin (napoved po vzorcu A/1).

Tržne pristojbine, stojnine itd. niso predmet pristojbinskega namestka, če se dokaže, da jih je oblastvo dovolilo samo na podstavi §§ 69. in 70. obrtnega reda z dne 20. decembra 1859 kot odškodnino za stroške, združene s sejmom. Ako se to ne dokaže, se računi dohodek od tržnih pristojbin in stojnin pri odmeri pristojbinskega namestka kot sestavni del premične imovine.

Ponavljajoči se denarni in naturalni prejemki, kakršni so združeni zlasti z beneficiji, se morajo napovedati z navedbo pravnega naslova, na katerem temelje.

Toda šolnine, darovi iz nabiralnikov in drugi slični dohodki, ki pristojajo župnijskemu beneficiatu kot protidajatev ali prostovoljni darovi, niso predmet pristojbinskega namestka, ker ne izvirajo iz imovine beneficija.

VII. Oprostitev od pristojbinskega namestka.

§ 24.

Oprostitev od pristojbinskega namestka, omenjena v opombi 1. k tar. post 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862, velja samo za družbe za skupno pridobivanje, ako je družbena pogodba sklenjena ali

- za določeno dobo, ki ne preseza 15 let, ali pa
- izrečno samo za dobo življenja prvotnih deležnikov ali za njih dediče.

Ta oprostitev se torej sploh ne razteza na družbe, ki so ustanovljene na nedoločen čas ali za več nego 15 let, ter prestane, ako se družba, ki je bila prvotno ustanovljena na določeno dobo, krajšo od 15 let, izrečno ali molče podaljša na nedoločen čas ali na določen čas, ki preseza 15 let, ako se vračuni dosedanji obstoj družbe; dalje, ako pristopijo k družbi, ustanovljeni prvotno samo za dobo življenja deležnikov ali za njih dediče, novi člani, in sicer ne kot dediči prvotnih deležnikov, ne da bi to vplivalo na pravni obstoj družbe in ne da bi se prenesla njena nepremična imovina.

§ 25.

Ako ni razvidno že iz zemljiške knjige, da so pravice rabe in užitka v tisti neločljivi zvezi z izvestnimi zemljišči, kakršne je treba za pristojbinsko oprostitev po opombi 2., lit. a, k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862 (drž. zak. št. 89), zadošča tudi dokaz okolnosti, iz katerih se lahko sklepa, da takšna zveza resnično obstoji. Kot pripomočki za ta dokaz prihajajo v poštev računski sklepi občine za minulo desetletje, izpovedbe prič, inventarji občinske imovine, potrdila oblastev itd.

Če pa pravice rabe in užitka povsem ne izčrpajo donosa iz nepremičnine, ni odreči oprostitev od pristojbinskega namestka; pač pa se namestek predpiše samo za tisti del vrednosti nepremičnin, ki ustreza delu donosa, neizčrpanemu po onih pravicah.

§ 26.

V primerih opombe 2., lit. b), k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862 (drž. zak. št. 89) je glede odmere pristojbinskega namestka odločilno le tisto pravno stanje, ki ga je ugotovilo davčno oblastvo za merodajni čas.

Samo začasna oprostitev od zemljiškega ali hišnega davka ne daje pravice do oprostitve od pristojbinskega namestka po tem določilu zakona.

Pristojbinskemu namestku pa niso zavezane nepremičnine, ki so trajno oproščene zemljiškega ali hišnega davka, ne glede na to, ali se jim je priznala trajna oprostitev izrečno le spričo njih namembe ali pa ker po svojem svojstvu vobče niso predmet realnih davkov, kakor n. pr. rudniki ali v krajih, kjer se plačuje hišnorazredni davek, tvorniška poslopja, ki nimajo nikakih stanovanjskih delov ter niso odana v najem, in slično. Pri odmeri pristojbinskega namestka tudi ni treba vpoštevati strojev, pritrjenih zgradbam, za katere se plačuje hišnorazredni davek, ako je zgradba del rudnika v smislu § 117., prvega in drugega odstavka, občnega rudarskega zakona.

Pri vinogradih, poškodovanih po trtni uši, se je treba ozirati ob odmeritvi pristojbinskega namestka za zmanjšek vrednosti, izražen z odpisom zemljiškega davka (§ 7. zakona z dne 27. junija 1885, drž. zak. št. 3 iz leta 1886.).

§ 27.

S premično imovino društev in zavodov za naučne, dobrodelne ali človekoljubne namene se sme postopati glede oprostitve od pristojbinskega namestka po opombi 2., lit. d), k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862 (drž. zak. št. 89) kakor s premično imovino ustanov z istimi, zgoraj omenjenimi nameni samo, če služi ta imovina po pravilih tega društva in zavoda, veljavnih v mero-

dajnem času, trajno samo za omenjene svrhe in se jim torej ne sme odtegniti tudi potem, ko neha društvo ali zavod. Dejanska uporaba in celo vinkulacija sama po sebi ne zadoščata.

Glede premične imovine šolskih in bolniških fondov se lahko opusti prej omenjeni dokaz trajne namembe.

Glede oprostitve od namestka po navedeni opombi 2., lit. d), veljajo čisto znanstveni nameni za enake učnim.

Društva in zavodi, osnovani po načelih vzajemnosti (dajatev in protidajatev), se ne prištevajo društvom in zavodom v dobrotvorne in človekoljubne namene. Premična imovina prostovoljnih gasilnih društev in zvez takih društev je oproščena pristojbinskega namestka, tudi če po pravilih teh družb trajna namemba te imovine ni dokazana.

Prav tako niso predmet pristojbinskega namestka gasilne potrebščine, ki so občinska last.

§ 28.

Tudi imetniki beneficijev, ki zahtevajo na podstavi zakona z dne 15. februarja 1877 (drž. zak. št. 98) osebno oprostitev od pristojbinskega namestka, morajo napovedati premično in nepremično imovino beneficija ter izposlovati pri pristojnem oblastvu, da se jim prizna oprostitev. Čisti dohodek, ki daje pravico do osebne oprostitve, je zvišan na 4200 kron.

Ob presojanju te zahteve se je treba ozirati samo na dohodke, ki izvirajo iz imetja beneficija, ne pa na druge osebne dohodke, ki ne izvirajo iz prebende. Za dohodek beneficija torej ni smatrati dopolnila kongruie, niti osebnih doklad ali podpor, ki se začasno dajejo imetniku beneficija iz verskega zaklada. Prav tako naj se ne vpoštevajo dohodki, omenjeni v § 23., zadnjem odstavku, ker ne izvirajo iz imovine beneficija, in tudi ne ono, kar pristojna beneficiatu iz posebnih ustanov, za katere je bil pristojbinski namestek odmerjen posebej.

Kot izdatek je vpoštevati pri izračunavanju čistega dohodka beneficija:

- a) stroške za vsakega pomožnega duhovnika, ki ga mora vzdrževati beneficiat;
- b) vse, kar se mora izdati iz imovine prebende tretjim osebam po določilih ustanov, n. pr. za cerkev, šolo, bolnico itd.;
- c) vse davke in javne davščine z dokladami, pasivnimi obrestmi itd., ki jih mora plačevati beneficiat — razen pristojbinskega namestka in osebne dohodnine;
- č) pisarniške izdatke za pisanje matic in stroške za dekanjski urad v obsegu, kakor je označen v § 7., lit. b), zakona z dne 19. septembra 1898 (drž. zak. št. 176).

Ako mora imetnik kuratnega beneficija vzdrževati enega ali več pomožnih duhovnikov, se mora takoj ob pripoznanju osebne pristojbinske prostosti beneficiatove izreči pridržek, da bo treba, ako bi se pozneje po izpraznitvi enega ali drugega sistemiziranega mesta pomožnih duhovnikov zvišal dohodek beneficiatove prebende začasno nad 4200 kron, plačevati pristojbinski namestek za tisti čas, dokler ostane mesto pomožnega duhovnika izpraznjeno, in od višine dotičnega prebitka.

Ako ena ali druga komuniteta za njej inkorporirani beneficij zahteva po zakonu z dne 15. februarja 1877 oprostitev od pristojbinskega namestka, ki ga mora plačevati kot posestnica imovine, se pri izračunavanju čistega dohodka beneficija ne smejo odbiti izdatki za vzdrževanje članov komunitete, ki se zalagajo iz dohodkov beneficija.

§ 29.

Ako je na poslopju z malimi stanovanji v številu, predpisanem v § 7. zakona z dne 22. decembra 1910 (drž. zak. št. 242), ki je last občekoristne zadruga (§ 1. tega zakona), vknjižena na korist države ali ustanove za preskrbo stanovanj kot realno breme obveznost lastnikova, da ne sme prodati poslopja brez dovolila pristojnega oblastva, se vzame zaradi odmere pristojbinskega namestka na podstavi § 5. zakona z dne 28. decembra 1911 (drž. zak. št. 243) za vrednost tega poslopja do izbrisa tega realnega bremena v zemljiški knjigi samo polovica vrédnosti, ugotovljene po obče veljavnih pristojbinskih predpisih.

Prav tako se mora vzeti ob analognih pógojih v smislu § 5. ministrske naredbe z dne 3. junija 1912 (drž. zak. št. 112) za vrednost stavbinske pravice polovica vrednosti, ugotovljene po obče veljavnih pristojbinskih predpisih. S kakšnimi pogoji se izposlujejo te olajšave in s kakšnimi pogoji prenehajo, za to veljajo določila ministrske naredbe z dne 10. februarja 1912 (drž. zak. št. 31), člena 13. in 14., ki naj se analogno uporabljajo tudi za osmo desetletje.

§ 30.

Če se na zavezanca brezplačno prenese stvar, obremenjena s služnostjo užitka ali rabe, ali če se mu prepuščajo stvari z daritvijo za primer smrti, se začenja obveznost, plačevati pristojbinski namestek, v smislu opombe 3. k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862 šele po preteku desetega leta od tistega časa, ko prestane užitek ali raba, ali ko mu pripade daritev za primer smrti (§ 9. zakona z dne 13. decembra 1862, tar. post. 91, opomba druga, zakona z dne 9. februarja 1850, § 1., odst. 1., št. 2, §§ 8., 21. naredbe z dne 15. septembra 1915, drž. zak. št. 278).

Če pa je zavezanec rabo ali užitek enega ali drugega predmeta odstopil drugi osebi, to še ni razlog za oprostitev od pristojbinskega namestka.

Desetletna doba, omenjena v opombi 3. k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862, se začenja pri ustanovah, osnovanih na podstavi izporečil poslednje volje, s tistim časom, ko je dobila država pravico do pristojbine za to poslednjevoljno namenilo, torej praviloma od dne, ko pripade dediščina; pri ustanovah pa, ki se osnujejo s pravnimi posli med živimi, se začenja ta doba z odobritvijo ustanovnega pisma, eventualno s tistim prejšnjim časom, v katerem se mora smatrati pravni posel po določenih občnega državljskega prava za sklenjenega ter je po § 1. A pristojbinskega zakona z dne 9. februarja 1850 postal zavezan pristojbini.

Pri ustanovah, osnovanih izza dne 31. decembra 1915 na podstavi pogodb med živimi, se začenja desetletni rok z dnem, ko je nastopila pravica države do pristojbine od daritve v smislu § 32., točke 3., naredbe z dne 15. septembra 1915 (drž. zak. št. 278).

Poslopje, zgrajeno na zemljišču, ki je že več nego deset let v posesti osebe, zavezane namestku, je zavezano namestku, najsi še ne stoji deset let; zakaj za začetek obveznosti, da se mora plačevati namestek, ni merodajen čas, ko je bilo poslopje zgrajeno, ampak čas, ko je bilo pridobljeno stavbišče. Za premičnine, ki niso bile pridobljene s pristojbini zavezano daritvijo, ustanovo ali imovinskim prenosom potom smrti, ne velja opomba 3. k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862 (drž. zak. št. 89).

VIII. Rok za predložitev napovedi in imovinskih izkazov.

§ 31.

Napovedi imovine, ki je dne 1. januarja 1921 že zavezana pristojbinskemu namestku, in pa izkazi, omenjeni v § 3., četrtem odstavku, in v § 6., drugem odstavku, o imovini, ki postane zavezana pristojbinskemu namestku šele izza dne 1. januarja 1921, in izkazi o času postanka zavezancev, ki dne 1. januarja 1921 še ne obstoje celih deset let, se morajo predložiti najpozneje do konca meseca aprila 1921.

§ 32.

Tiste nepremične in premične stvari, glede katerih nastane obveznost, plačevati pristojbinski namestek, po opombi 3. k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862 šele izza dne 1. januarja 1921 (§ 3., četrti in peti odstavek § 30.), se morajo pravilno napovedati po predpisanih vzorcih v 30 dneh potem, ko je nastala ta obveznost, in sicer z navedbo vrednosti po razmerah dne, ko je ta obveznost nastala.

Na zahtevo se smeje stranke oprostiti te napovedne obveznosti za vsak posamezni primer, toda le s pogojem, da predlože trideset dni po koncu vsakega leta skupno napoved o vseh imovinskih delih, ki so šele tekom leta postali namestku zavezani.

§ 33.

Pridobitne družbe, ki so bile ustanovljene prvotno samo na 15 let ali manj, ki se pa dodatno podaljšajo ali ki se podaljšajo tako, da skupno trajanje preseza 15 let, morajo predložiti napoved v 30 dneh od dne, ko je bila podaljšava sklenjena ali dovoljena, po stanju tega dne ali v roku, določenem v § 32. Določilo gorenjega odstavka naj se uporablja analogno tudi glede pridobitnih družb, ki iz drugega razloga izgube oprostitev od pristojbinskega namestka (§ 24., drugi odstavek) po opombi 1. k tar. post. 106 B e zakona z dne 13. decembra 1862.

§ 34.

Ako se je nemogoče odzvati obveznosti, ustanovljeni v §§ 30. in 33., zato, ker je tuzemstvo še zasejeno po tuji vojski in je pod tujo upravo, naj se predlože napovedi in izkazi v 30 dneh od dne, ko je zapreka prenehala.

Zavezanci, ki imajo svoj sedež izven kraljevine, ki pa so imeli še pred dnem 1. januarja 1921 v tuzemstvu nepremično ali premično imovino, zavezano pristojbinskemu namestku, morajo predložiti za to imovino, obenem z napovedjo za osmo desetletje, v istem roku, po istih načelih in navodilih še posebno napoved za dobo pred dnem 1. januarja 1921 po stanju na dan 1. novembra 1918, ali, če je nastopila pristojbinska obveznost kasneje, po stanju onega dne, ko je nastopila ta obveznost.

IX. Oblastva, pri katerih se vlagajo napovedi.

§ 35.

Napovedi se morajo vložiti pri okrajnem finančnem ravnateljstvu, v katerem območju je sedež zavezanečev, če pa zavezanec nima sedeža v tuzemstvu, pri onem ravnateljstvu, v katerega območju je imovina, zavezana pristojbinskemu namestku.

Če je ta imovina v območju raznih finančnih okrajnih ravnateljstev, pri onem ravnateljstvu, v katerega področju je glavni del (masa) imovine, v dvomnem primeru pa pri tistem oblastvu, ki si ga izbere stranka sama.

Če je zavezanec napovedal imovino zaradi odmere pristojbinskega namestka tudi v področju druge delegacije finančnega ministra, naj to dejstvo navede v napovedi, predloženi v tuzemstvu, ter označi odmerjajoče oblastvo, kateremu je predložil drugo napoved.

X. Posledice nepravočasne ali napačne napovedi.

§ 36.

Če se vloži napoved prepozno, je uporabiti § 80 pristojbinskega zakona z dne 9. februarja 1850, in sicer tako, da se za vse desetletje, za katero se odmeri pristojbinski namestek, pobere dvakratna pristojbina. Če kdo zataji ali napačno navede predmete, ki jih je napovedati, se postopa z njim po § 84, točki 3, zakona z dne 9. februarja 1850, po kazenskem zakonu o dohodarstvenih prestopkih. To velja posebno tudi, če kdo glede stvari, ki so same po sebi premične, zamolči, da so to pritikline ene ali druge nepremičnine (§ 11).

XI. Odmera pristojbinskega namestka.

§ 37.

Došle napovedi se primerjajo z dosedanjimi zapiski ter se potem s potrebnimi nalogi pošljejo dotičnim davčnim uradom. Ti uradi jih primerjajo s svojimi katastrskimi zapiski, izvrše potrebne poizvedbe ter poročajo o uspehu, popolnosti in pravilnosti podatkov in o običajnih kupnih cenah kakor tudi o drugih odmerah, ki bi lahko služile za merilo.

Napovedani vrednostni zneski se po potrebi popravijo z dogovorom ali pa s posebno sodno cenitvijo. Kadar bi bilo to potrebno, se okrajno finančno ravnateljstvo (pristojbinski oddelek) zaradi odmere pristojbinskega namestka sporazume neposredno z interesiranim odmerjajočim oblastvom v področju drugih delegacij ali pa izposluje v tem pogledu po nadrejeni delegaciji odločbo ministra za finance (§ 4).

§ 38.

Finančno okrajno ravnateljstvo (pristojbinski oddelek) odmeri pristojbinski namestek z dokladami v dosedanji višini (tar. post. 106 B e, pristojbinski zakon iz leta 1850 in naredba z dne 28. avgusta 1916, drž. zak. šte. 281) za vse desetletje; odloči o zahtevi oprostitev ter naznani zavezancu vrednost, vzeto za podstavo, in izračunjeni pristojbinski znesek kakor tudi predmete, glede katerih se ni ugodilo zahtevi za oprostitev od pristojbine.

Istočasno se odmeri in naznani pristojbinski namestek z dokladami za dobo pred dnem 1. januarja 1921 glede tistih zavezancev (§ 34), ki imajo svoj sedež izven kraljevine, pa so imeli že pred dnem 1. januarja 1921 v tuzemstvu premično ali nepremično imovino, zavezano pristojbinskemu namestku.

Ako finančno okrajno ravnateljstvo (pristojbinski oddelek) meni, da v danem primeru ni pristojno za odmero pristojbinskega namestka, odstopi napoved z vsemi dotičnimi spisi pristojnemu oblastvu, ali pa izposluje v to svrhu odločbo nadrejenega oblastva.

Zakonito odmerjeni pristojbinski namestek se odpiše samo, če se tekom desetletja kaj nepremičnin proda ali če se premožna imovina izpremeni v nepremično. Ta odpis se zahtevaj pri onem oblastvu, ki je odmerilo pristojbinski namestek, in sicer z nekoliko vlogo in potrebnimi dokazi.

Pristojbinski namestek se odpiše samo, če je bila za omenjeno prodajo ali izpremembo predpisana odstotna pristojbina.

Ako se tekom desetletja kaj proda ali izpremeni, se odpiše zakonito odmerjeni namestek tako, da se ne plačajo oni četrtletni obroki pristojbinskega namestka, ki zapadejo po dnevu prodaje ali izpremembe.

Ako pa, se po preteku časa, merodajnega za odmero pristojbinskega namestka, nepremičnina, zavezana pristojbinskemu namestku, obremeni s stavbno pravico (§ 15), se odpiše v zmislu gorenjih določil tisti del pristojbinskega namestka, ki ustreza razmerju med vrednostjo stavbne pravice ob času, ko je nastala ta pravica, in celokupno vrednostjo nepremičnine, ugotovljene ob tem času.

Za vrednost stavbne pravice je vzeti znesek, od katerega je bila odmerjena imobilarna pristojbina ob ustanovitvi te pravice.

Ako je bil odmerjen pristojbinski namestek za osmo desetletje, še preden so nastali pogoji za ugodnosti, ki pristojajo po § 29 te naredbe občekoristni zadrugi glede stavb z malimi stanovanji, se mora na prošnjo te zadruge popraviti odmera za ostali del desetletja v zmislu gorenjih predpisov.

Če pa preneha ta ugodnost po izvršeni odmeri pristojbinskega namestka, se mora za dobo po pojavi dejstev, zaradi katerih je ugodnost prenehala (ali če se ta čas ne more ugotoviti, od dne odločbe dotičnega oblastva), odnosno za dobo po zemljiškoknjižnem izbrisu obveznosti, naknadno plačati pristojbinski namestek od celokupne vrednosti poslopja z malimi stanovanji ter odmera popraviti v tem zmislu.

Sicer pa velja za pravilo, da zmanjšek ali povišek imovinskega stanja tekom desetletja ne daje povoda za izpremembo predpisanega pristojbinskega namestka.

§ 39.

Ako se napoved ne predloži pravočasno in se tudi ne izposluje podaljšava roka, sme finančno oblastvo po lastnem preudarku ali stranko v zmislu naredbe z dne 6. aprila 1856 (drž. zak. št. 50) prisiliti z redovnimi kaznimi, da izpolni svojo obveznost, ali pa uradno ugotoviti imovino, zavezano pristojbinskemu namestku, ter pristojbino odmeriti.

XII. Vplačevanje pristojbinskega namestka.

§ 40.

Letni znesek vsega pristojbinskega namestka, odmerjenega za desetletje, je vplačevati v enakih anticipativnih četrtletnih obrokih, dospevajočih dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra vsakega leta (§ 1. zakona z dne 18. marca 1872, drž. zak. št. 33.)

§ 41.

Pristojbinski namestek za izpraznjeno duhovniško prebendo je vplačevati naprej, najsi pripadajo interkalarni dohodki osebi (ustanovi), ki je oproščena po tarifni postavki 75. zakona z dne 9. februarja 1850. Pristojbinski namestek za interkalarno dobo je vplačati šele po preteku te dobe naenkrat iz interkalarnega zaklada (verskega zaklada).

§ 42.

Ako se vplačilo zakesni, se zaračunijo 5 odstotne obresti od dne, ki nastopi za rokom dospelosti, do vplačila dospelega dolga ter se izterjajo z njim vred (§ 2 zak. z dne 18. marca 1872, drž. zak. št. 33).

§ 43.

Da se pobiranje pristojbinskega namestka ne zavleče po zadržkih, ki ovirajo odmero, ga je, dokler se ne izvrši odmera za osmo desetletje, začasno in proti poznejši popravi pobirati po izmeri sedmega desetletja ter prejem potrditi na dosedanji plačilni poli.

Šele ko se ugotovi vsa pristojbina, ki jo mora posamezni zavezanec plačati od svoje imovine v osmem desetletju, se mu odvzame dosedanja plačilna pola ter se mu izroči nov plačilni nalog s potrebnim obračunom.

Zavezancem, ki imajo svoj sedež v inozemstvu, a so dolžni plačevati namestek za svojo imovino, ki je v tuzemstvu, se odmeri namestek začasno takoj na podstavi predložene napovedi od napovedane vrednosti.

Na podstavi začasnega plačilnega naloga morajo ti zavezanci plačevati pristojbinski namestek v predpisanih rokih, dokler se ne izvrši definitivna odmera.

S prvim obrokom morajo plačati tudi pristojbinski namestek za vso že minulo dobo.

Po definitivni odmeri se sestavi z njimi obračun ter se jim izroči plačilni nalog, izgotovljen za osmo desetletje in za prejšnjo dobo.

V B e o g r a d u, dne 31. decembra 1920.

Št. 14.064.

Za ministra za finance minister za notranje zadeve:

M. Drašković s. r.

24.

Pristojbinski namestek od predvojnih avstrijskih državnih obveznic.

Delegacija ministrstva financ za Slovenijo v Ljubljani je sporočila ordinariatu na tozadevno vprašanje sledeče:

Reševaje tamošnji dopis z dne 3. februarja 1921, šte. 589, se p. n. ordinariat opozarja, da pristojbinski namestek ni davek na dohodke, ampak od imovine, in da je torej zakonito predpisani pristojbinski namestek nadalje plačevati, četudi posamezni deli davščini zavezane imovine začasno ne dajo dohodkov. Istotako je te imovinske dele napovedati tudi v svrhu odmere za osmo desetletje in sicer po stanju dne 1. januarja 1921 in z vrednostjo, katero so imeli na ta dan. Kako je to vrednost določiti za napoved in v

odmero, je natančno predpisano v § 17 v »Uradnem listu« pod št. 44 razglasene decenalne naredbe z dne 31. decembra 1920, šte. 14064, ki daje v vseh vprašanjih o predmetu, obliki, sestavi in predložitvi napovedb, osebah, ki jih morajo predložiti, zakonitih oprostitvah in olajšavah, odmeri in plačevanju pristojbinskega namestka potrebna pojasnila.

V stvari sami se opozarja še na to, da je rešitev vprašanja predvojnih državnih zadolžnic tudi po členu 203 St. Germainске pogodbe zajamčena.

O čemer se župni uradi s tem obveščajo. Napovedi naj se izvrše pravočasno po predpisih.

25.

Za varstvo slovenskih deklet.

Državna posredovalnica za delo, osrednji urad v Ljubljani, sporoča ordinariatu z dopisom z dne 4. marca 1921, šte. 267/U, sledeče:

Po vojni povzročena demoralizacija pomenja vedno večjo nevarnost za vse sloje prebivalstva, zlasti pa za one, ki prihajajo z dežele v mesta, med katerimi zavzemajo prvo mesto mlada, nepokvarjena in neizkušena dekleta, ki si iščejo službe po mestih. V mesta jih izvabijo navadno starejše, že dalje časa tu bivajoče prijateljice, pogosto dvomljive vrednosti, ali pa resnična potreba. Pogosto se taka dekleta v mestu ne vedo kam obrniti, zlasti če ne dobe tu takoj primerne službe, ter padejo v roke različnim agentom in zakotnim brezvestnim zasebnim posredovalnicam za službe, katerim gre pri tem le za dober zaslužek. Te zakotne zasebne posredovalnice jih potem pošiljajo po raznih, navadno židovskih agentih na Hrvaško, v Bosno, Srbijo in v Vojvodino brez vsake izbire popolnoma neznanim ljudem, kjer se navadno prej ali slej izgubijo v bedi.

Da preprečimo to veliko zlo za naša poštena slovenska dekleta z dežele, je podpisani urad posvetil zlasti veliko in rigorozno pozornost posredovanju služkinj. Ker se vrši pri nas vse poslovanje povsem brezplačno, stojimo v zvezi le z v vsakem oziru neoporečnimi rodbinami v Sloveniji in po drugih krajih naše države in se ne posreduje nobena služkinja neznanim prosilcem. Na željo obdržimo vsako služkinjo tudi stalno v evidenci ter strogo zasledujemo njeno usodo ter ji stojimo vsak čas ob strani s svetom in z dejanjem.

To delo podpisanega urada pa zelo ovira dejstvo, da je takim mladim, neizkušenim in nepokvarjenim dekletom še sploh neznana eksistenca našega urada in to je tudi vzrok, da vodijo pretežno večino teh »posredovanj« še vedno omenjene zakotne posredovalnice in razni židovski agenti - zvodniki, ki pomenjajo zanje največjo nesrečo v vsakem oziru. Podpisani urad se obrača tedaj na slavni knezoškofijski ordinariat z nujno prošnjo, da blagovoli izdati morda vsem župnim uradom primerno okrožnico, da čg. dušni pastirji po društvih, kongregacijah in zasebno poučijo vsa dekleta, zlasti pa one, ki odhajajo iskat službe v mesta, o zgoraj opisani nevarnosti ter jih opozore na naš urad, odločno pa odsvetujejo odhajati iskat služb izven Slovenije na svojo pest. Rade volje bo podpisani urad vedno tudi izvrševal vse tozadevne želje pt. župnih uradov. Vsako mlado dekle naj javi svojo željo direktno ali potom župnih uradov eni izmed podružnic omenjenega urada (v Ljubljani, Mariboru, Ptuju, Murski Soboti) in naši uradi jim bodo že vnaprej nakazali primerne neoporečne družine, tako da bo izključeno, da zaidejo v roke zgoraj omenjenim elementom. Podpisani urad bo vedno rad dajal informacije staršem o vedenju njih hčera, katere obdrži na njihovo željo stalno v evidenci. Posebna pozornost in skrb se bo posvečala še onim, katere se izkažejo s priporočili svojih dušnih pastirjev.

O tem se župni uradi obveščajo z naročilom, naj se akcija z vso vnemo v smislu zgornjega dopisa izvršuje in pospešuje.

Razne opomnje.

Spregled zakonskih zadržkov. Ker ne veljajo več fakultete v zakonskih zadevah, dane škofom za časa vojne, se župni uradi opozarjajo, naj se prošnje za spreglede zakonskih zadržkov v danih primerih dosti zgodaj vlagajo, ker se morajo prošnje spet v Rim pošiljati. Po pooblastilu sv. stolice, danem semkaj z reskriptom S. Congr. de Sacram. z dne 28. febr. 1921, št. 9225/21, sme škof dati spregled od zadržkov maioris gradus le ex gravi urgentique causa, quoties periculum sit in mora, et matrimonium nequeat differri. O tem naj se pouče tudi verniki. — Popolno besedilo reskripta se bo objavilo v prihodnji številki.

Praznik Marijinega Oznanjenja, ki pade letos na veliki petek, je prenešen na ponedeljek po beli nedelji, dne 4. aprila. Dokler je bil ta praznik zapo-

vedan, se je prenesel z isto slovesnostjo na ta dan. Ker se od papeža Pija X. odpravljeni prazniki pri nas še slovesno praznujejo in veljajo tudi za državno stran kot dnevi počitka, je praznik Marijinega Oznanjenja tudi zdaj praznovati z zunanjo slovesnostjo, kakor se je praznoval, ko je bil praznik zapovedan.

Raziskavanje po maticah. Ana Šramelj, hči Ignacija in Lucije roj. Novak je bila rojena 13. marca 1899 na potovanju matere iz Trebnjega v Ljubljano. Oče imenovane, koje mati ne živi več, ne more zdaj dobiti rojstnega in krstnega lista hčere. Župnim uradom se zato naroča, da naj pregledajo matice in naj se v slučaju pozitivnega uspeha semkaj sporoči. Zadeva je nujna.

Slovstvo.

Brez vere. Devet govorov o neveri, govoril v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani dr. Mihael O p e k a, stolni kanonik in učitelj homiletike na teološki fakulteti v Ljubljani. — V Ljubljani 1921. Založila prodajalna K. T. D. Cena K 15.—, po pošti K 16.—.

Knjižica bodi vsem gg. duhovnikom toplo priporočena. Pripravna je zlasti tudi kot koristno berilo za inteligentne kroge.

Škofijska kronika.

Umeščen je bil dne 4. februarja 1921 župni upravitelj Jožef R o g e l j na župnijo Nemško Loko.

Resignacija. Ivan R i h a r, župnik v Senožečah, je resigniral na to župnijo in je bil nameščen za I. kaplana v Št. Rupertu. Na župnijo Godovič je resigniral župnik Janez J e l e n e c in je bil nameščen za župnega upravitelja na Vrhu (Sv. 3 kralji). Poslednje imenovani župniji se je odpovedal župnik Janez M i k l a v č i č in odšel v dušno pastirstvo v Ameriko.

Premešчени so bili kaplani: Martin D i m n i k iz Šmartina pri Kranju v Št. Jernej in Jožef P e l e z iz Št. Jerneja v Šmartin pri Kranju; Alojzij T o m e iz Bohinjske Bistrice v Hinje in Franc V e r c e iz Hinj na Bohinjsko Bistrico.

Umrl je Jernej R a m o v e š, zlatomašnik, duh. svetnik, župnik v pokoju, dne 6. marca 1921 v Hrašah pri Smledniku. N. v m. p.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, 12. marca 1921.

Priloga: Tej številki je za župne urade pridejana Consignatio stip. miss. in fest. suppr.